

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI. Nagy János-utca 1 B
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. Szivarkereskedés külföldön. — A kezelésnek kettéválasztása. — Árlejtési hirdetés.

Szivarkereskedés külföldön.

Különösnek tűnik fel, hogy oly országokban, ahol a dohánygyedárúság behozva nincsen, a szivarokkal való nagy- és kiskereskedés nem oly kiterjedt, mint azon államokban, ahol a dohánygyedárúság be van hozva. Egész biztosan fel lehet tenni, hogy ott, ahol mindenkinek szabad a nagy és kicsinybeni szivarokkal és dohánynyal való kereskedés, egy nagy része a népességnek egy oly fogyasztási cikknek értékesítésére fogja magát adni, a melynek előre van biztosítva a keletje; azonban ez nem úgy van. Németországban, a melynek négyszer akkora népessége van, mint például Magyarországnak, nincs annyi elárúsítási üzlete, mint itt, még akkor is, hogy ha a sok apró gyárost, a kik Németországban szivarokat előállítanak s eladnak, hozzászámítjuk.

Mindenesetre ott úgy áll a dolog, hogy minden vendéglős, minden kávé szivarokat árúsíthat, s ezen módja az elárúsításnak talán nálunk nem létezik? Megdönhetetlen tény, hogy az elárúsítási helyek száma külföldön, de főleg az általunk említett, s erre irányadó Németországban sokkal kevesebb, mint Magyarországon. És ez sokat mond s megérdemli a megokolást.

Vizsgáljuk csak ezen tünetet közelebbről, akkor még inkább csodálkozunk kell létezéséről, hogy ha számba vesszük, hogy nálunk a szivarok és dohányok eladásából várható haszon limitált, nagyon csekély, holott a németországi szivarkereskedőnek szabad az árat magának megcsinálni, tehát oly magas hasznot húzni, a hogy neki éppen tetszik. Míg tehát nálunk, ha az elárúsító egy nagy számba vehető összeget is bevett, ez alig volna elég Németországban azzal, a mit ott egy kereskedő kis forgalom mellett hasznot húz, hogy existálhasson. És mégis a legnagyobb városokban, u. m. Berlin, Hamburg, Boroszló, München fáradságba kerül az embernek, míg egy szivarárudát talál, hogy ha az ember akarná magát oly készlettel ellátni, hogy a vendéglőben nyilvánuló szükségletét fedezhesse.

Röviden mondva, Németországban a szivarkereskedés, dacára az óriási fogyasztásnak, olyan, mint az egyéb más árucikké. A kereskedők erre való tekintettel nagyon iskolázott emberek, a kiknek van oly készletük, hogy minden ízlést kielégíteni tudnak és aránylag kevés költséggel oly fogyasztást érnek el, a mely nekik többet, mint ekszisztenciát biztosít.

Hogy ha kérdezik, miként van az, hogy ott ily üzleteknek nyitása a szegényebb

népesség részéről nem óhajtatik, a válasz abban rejlik, hogy mindenekelőtt az ottani társadalmi életviszonyok viszonyítva a mieinkhez egészen mások, mint nálunk. Első sorban ott mindenki megmaradt a saját foglalkozásánál s azt teheti is, mert őt teljesen élelmezni képes. Azok az ugrások egyik keresetből a másikba, ott a legritkább esetek közé tartozik ép úgy, mint a hogy minden hivatásos osztály rendelkezik ott segély- s nyugdíjpénztárakkal. Nálunk ellenben nem ritkán látjuk azt az esetet bekövetkezni, hogy emberek, a kik még tegnap a legfényesebb körülmények között éltek, egy a családban előforduló haláleset miatt, maga a család a legszomorúbb körülmények között visszamarad.

Abból csak azt lehet közelebbről meghatározni, hogy egy árucikkkel való kereskedés, a melyhez csak kis tőke s még kevesebb értelem szükséges, ez a tömegnézet. Áz által pedig nálunk ezen szisztemánküli, szétágazott kiskereskedések következtében, egy sem képes megfelelő ekszisztenciát, annál kevésbé pénzt és jószágot megszerezni, a német szivarkereskedőnek mindkettő biztos. Az ő üzlete látogatott, hogy ha szolid és becsületos, ő kereskedőnek van elismerve, úgy mint a többi s nem pedig, mint szatócs. Második, a mi Németországban a kereskedőket keresetképesé teszi, abban a körülményben fekszik, mely szerint ő, ha egy üzletnél előnyét nem látja, azzal önkéntesen felhagy. Hogy ha ez nálunk is így volna, bizonyos, hogy a fővárosi kilencszáz dohánytőzsdék közül nyolcszáznak már holnap kellene üzletüket bezárni. A németországi szivarkereskedő nagyobbrészt maga kereskedő és nem kereskedő.

Ő csak a létező tényekkel számol és nem képzelti dolgokkal, mint azok, a kik dohánytőzsdét nyitnak.

Vajjon az az általános fogyasztásnak javára van, hogy ha a nagy- és kis-árusok száma mérsékelte, erről akarunk tulajdonképen beszélni. Nálunk ugylátszik ezt az ellenkező oldalról nézik, a mennyiben abban tévednek, hogy minél több az elárúsító, annál nagyobb a fogyasztás. Ez abszurdum! Sohasem fog a sok elárúsító miatt a fogyasztás emelkedni, sőt ellenkezőleg, a szivarok minősége ezáltal rosszabbodik, az elárúsító, a kinek nincs érdeke, hanyagga válik, a mennyiben az ő fáradozásáért egyenérték nem kínálkozik, azonkívül nem tudják meg ott sem, a hol azt tudni kellene, mit kíván a fogyasztó s mit nem, mert a legtöbb dohányárus nem üzletember és a kik mel-

lette nem nyernek semmit, azokat vajmi kevés érdekli, hogy a dohánygyedárúság felvirágztatásához mi szükséges és mi nem. Egyebekben bizonyítják ezt a kereskedelmi viszonyok Németországban, a hol a dohánygyedárúság nem ekizstál és a fogyasztás állandóan emelkedik, dacára annak, hogy tízezer emberre csak egy áruda jut. Nálunk minden faluban van 6—8 áruda, falukon, a melyeknek lakossága 5—600-nál nem több.

Mi az elmondottakban csak beigazolni megkísérlettük, hogy éppen ott, ahol az elárúsító száma kolosszális lehetne, ahol a haszon tetemes, a népesség még sem műveli ezt a kereskedelmi ágat, mert felette nagy konkurencziát el nem bír. A külföldnek van erre érzéke, nekünk nincs; azonkívül a dohányáruda engedélyért folyamodók azt hiszik, hogy bizonyos nyereségre számíthatnak, miután az állam az engedélyeket a legnehezebb körülmények között adja. Nem egészen alap nélkül gondolja azt olyan, aki a viszonyokat nem ismeri, hogy az állam csak akkor ad engedélyt, hogyha alapos kilátás van arra, hogy az elnyert helynek bizonyos fogyasztása jut. Hogy a fővárosban vannak tőzsdék, a melyek évente 1000 frt brutto jövedelmet bevesznek és 12—1500 frtnyi évi költséget viselni kénytelenek, azt senki sem hiszi. Pedig ez úgy van és aki abban kételkedik, annak adatokkal szolgálhatunk.

Hogy az illetők ezt ügyetlenül teszik, hogy ily körülmények között miért nem szüntetik be üzletüket, ezek oly kérdések, melyekre könnyű volna válaszolni, ide azonban ezek kérdésének megfajtése nem tartozik. Itt csak azt akarjuk beigazolni, hogy sokszor a „kevés“ is „több“ lehet. Hogyha az elárúsítás nálunk a folyton előretörő gyártással együttesen s egyenlő lépésben halad, akkor a szivarokkal való kereskedés terén mutatkozó tünetnek megfigyelése, amint ez külföldön gyakoroltatik, nélkülözhetetlen. Majd annak idején mindaz, amit mondtunk, be fog következni, miáltal nálunk is egy egészséges előrehaladás lehetővé fog válni. Az elárúsítás, amint az ma van, a dohánygyedárúságunk sokkal többet árt, mint használ.

Csalogatva a semmi által be nem igazolt körülmény által, hogy egy privilegium van kezünkben, amely a dohány- és szivar-elárúsításra feljogosít, mindenki szeretne ily privilegium birtokába jutni. Ez a kérvényező ép úgy csábítgatja, mint a hivatalnokot félrevezeti, aki azt hiszi, hogy minden dohánytőzdsde egy aranybánya, vagy legalább is biztos keresetforrás.

Csak tessék egyszer megkísérteni az elárusítást egészen szabadra tenni és mi meg vagyunk győződve, hogy a tőzsdék fele sem fog exisztálni. A nehezen elérhető itt is működik és csabot nyújt sok ezer embernek hátrányára, a kik idejüket sokkal jobban értékesíthetnék, mint a teljesen nem szükséges kiterjedt elárusítási üzletekben.

A kezelésnek kettéválasztása.

Abban a pillanatban, a melyben a m. kir. pénzügyminiszterium kebeléből a m. kir. dohányjövédéki igazgatóság kivált, az elsőt illető s különösen a dohányegyedárusásra vonatkozó teendőik majdnem mind estelek. Tényleg nem tudjuk, miért nincsen e nagy fontosságú s a dohány egyedárusára irányadó dohányjövédéki igazgatóság egyidejűleg az elárusításra vonatkozó teendőikkel is megbizva. Első sorban itt vannak a dohányraktárak, azon készletet befogadó helyek, a hol értékek, melyek százezreket reprezentálnak, fel vannak halmozva, melyeknek kezelését természetesen szakemberekre kellene bízni. Ez azonban nincsen úgy, bár a dohányraktárakban oly tisztviselők vannak alkalmazva, a kik hasonló hivatalokban szolgáltak, s mindamellett szakembereknek nem mondhatók, épp úgy abban a tekintetben, hogy az árukat hogy kell kezelni, mint az elárusítás tekintetében, a mely utóbbi egy öntudatos kezelést igényel.

Hanem nemcsak a dohányraktárak azok, a melyek fölött természetesen az az összes elárusítási helyek, a melyek a m. kir. dohányjövédéki igazgatósággal egyenes összeköttetésben állanak és nem hivatalnokokkal, a kiknek ténykedése más nagymennyiségű tárgyakra vonatkozik, a kiknek a dohányügyhöz semmi közük. Ez idő szerint például egy a dohányraktárak, mint az ország összes árudái a pénzügyigazgatóságok felügyelete alatt állanak. Hogy ha csak erről a felügyeletről volna szó, akkor ez ellen nem lehetne semmit sem ellenvetni, a mennyiben a dohányjövédéki igazgatóság sem rendelkezhetik más felügyeletet gyakorló eggyekkel. De itt más sokkal magasabb érdekekről van szó és nem egyszerű felügyeletről. Már maga az a körülmény, hogy egyes kérdésekben a dohányraktáraknak a miniszter, más kérdésekben a pénzügyigazgatóság rendeletét kell végrehajtani, alkalmas konfuziót csinálni. Elhez járul még az, hogy épen az a hivatal, a mely hivatta volna sok egyéb dologhoz hozzászólni, nem lesz sem megkérdezve, sem meghallgatva. Több év előtt hallottuk egy magasrangú tisztviselőtől, a ki azt mondta, hogy abban a pillanatban, a midőn a szivarláda a gyár küszöbét átlépte, a dohányjövédéki igazgatóságra megszűnik nemcsak minden kötelezettség az áru sorsáról gondoskodni, hanem nincs is ahhoz joga. Engedelemmel! Mi ezen körülményt absurdumnak, gyakorlati oldalról károsnak tartjuk, kövessük csak a gyárból kikerült árunak az útját s kérdezzük meg magunkat, hogy kinek van az utban lévő áru feletti rendelkezés. Bizonyosan a válasz az lesz: Senkinek! A dohányjövédéki igazgatóság elszállította az árut és ha a láda akár vasuton, akár hajón meg lesz dézsmálva, ahhoz semmi köze.

Az átvévre sem tartozik ez az ügy, mert ő megdezsmált ládát nem tartozik átvenni s nincs ember, ki őtet erre kényszeríthetné. A vasut? Az felelőssé nem tehető, mert az ő szabályai úgy szólnak, hogy egy bizonyos százaléknak szabad hiányoznia s azonkívül alig

bobonyítható, hogy a ládák tényleg meg lesznek dézsmálva. Ép úgy van ez a nedvessé vált vagy megpenészesedett szivarokkal. A dohányraktár megteheti, hogy az árut záporosóban vagy arra nem alkalmas helyiségben elhelyezze, a dohányjövédéki igazgatóság nincs jogosítva a tisztviselőt arra kényszeríteni, hogy azzal másképpen bánjon, mert az ő felettes hatósága a pénzügyigazgatóság, illetőleg a miniszterium.

A dohányraktárak megrendeléseiket a miniszteriumhoz küldik be, ahelyett, hogy azokat egyenesen a m. kir. dohányigazgatóságnak beküldenek, a hová tartoznának. Hogyha egy fajta hiányzik, akkor a jelentés csigalépésben halad, míg az igazgatóság annak tudomására jut. Akkor már többnyire késő van a mulasztást helyrehozni és akkor oly zavarok jönnek elő, amilyeneket megéltünk. De maradunk az elárusításnál s látjuk, hogy ez korántsem van úgy szervezve, ahogyan azt egy állami vállalkozónak szerveznie kellene, hogy az hasznot hozzon. Nem régen tartózkodott pár napig fővárosunkban a hírneves humorista, Mark Twain; az első, ami őtet meglepte, a sok dohányáruda volt.

«Ugy hiszem», mondta ő, «hogy itten minden száj részére, a melyből egy szivar kilátszik, egy külön szivaráruda van felállítva». És ebben van a szemfüles humoristának némi igazsága. Valóban komikummal párosult dráma az az eredmény, amelyet a sok dohányáruda elér, drámái a dohányárusokra, akik hiábavalólag fáradoznak; komikus, hogyha megfontoljuk, hogy még az idegenek is iszonyu soknak látszik, midőn az állam gyártmányait lépten-nyomon árusítani látja.

És éppen egy hatalmas s használható elárusítók hálózatának szervezése-céljából, épp úgy a nagyban, mint kicsinyben elárusításnál szükség volna egy külön hivatalra, amely kizárólag csak azzal foglalkoznék, s természetesen minden körülmények között a m. kir. dohányigazgatóságnak egy alkatrészét tenné, illetőleg annak vezetése alatt állania kellene.

Oly hivatalnokoktól, kik a vám, egyes adóügyekkel, bélyeg- és jogilletékekkel, szeszszel, italméréssel, lottó- vagy osztálysorsjátékkal folytonosan foglalkoznak, nem lehet megkövetelni, hogy a csekélynek látszó trafikügyekkel akként foglalkozzanak, illetőleg arra oly figyelemmel legyenek, amint azt a legnagyobb mérvben meg is érdemli. Nagyban és egészen ebben trafikügyek kicsinyeknek látszanak különösen akkor, hogyha a hivatalnok más, sokkal fontosabb dolgokkal foglalkozni kénytelen. Azonban mi az árusítás álláspontját képviseljük és erre, valamint a dohányegyedáruság javára ezen kicsiny hivatalos ágensek nagyfontosságú tényezők. A dohányegyedáruság épp az a tér, amely egy öntvényből kell, hogy álljon s amelyen valamennyi, akik ebben részt vesznek, feladatuknak oly módon kénytelenek legyenek megfelelni, amint azt minden nagy ipari és kereskedelmi vállalat megkövetelheti. Hogyha ezen tényeket már évek előtt elismerték, amidőn a m. kir. dohányigazgatóságot, mint a dohányegyedáruság centrumát felállították, miért ne összpontosuljon mindaz benne, ami hozzátartozik? A következtetések, amik ebből levonhatók, amidőn kettéválasztás létezik, nézetünk szerint sokkal hátrányosabbak, mint ahogy gondolnók. És azért kívánatos volna, hogy ezen kettéválasztás megszűnjön lenni, hogy csak egy dohányigazgatóság legyen, amelynek hatásköre mindarra kiterjedjen, ami csak a dohányegyedárusággal összefügg.

24393. sz.
V. 1899

Árlejtési hirdetmény.

A budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezenel közlő tételük, hogy lemondás folytán üresedésbe jött ezeledői dohánygyárudák kezelésének biztosítása végett írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni.

A ezeledői dohánygyárudák, melylyel a dohány, bélyeg és váltóúrlapok kicsinybeni eladása is össze van kötve és mely 76 kisárusítást lát el készlettel, a dohánygyártmányokat a budapesti dohányraktárból szerzi be készletét.

A dohánygyárudának mult 1898. évi forgalma:
a) saját üzletében kicsinyben eladott 11343.31
b) hozzáutalt kisárusának kiszolgáltattott 65177.81
összesen: 76521.12
telt ki, mely összeg után a volt dohánygyárudás ezideig ez 1 1/2% lőzsdiját élvezett.

A kincstár az árudának bizonyos összegben meghatározott jövedelmet nem biztosít, ezen okból a tőzsdij felemelése iránt esetleg beérkező későbbi kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Vállalkozó köteles a fogyasztási viszonyoknak megfelelő 8 napi tartalékkészletet minden időben érintetlen állapotban tartani.

Versenyzők tartoznak bánatpénz fejében 2000 frtban megállapított állandó dohánykészlet értékének 10%-ot azaz kétszáz forintot az alábbi minta szerint szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátandó lepecsételt ajánlatához vagy készpénzben mellékelni, vagy pedig ezen összeget valamely kincstári pénztárnál letenni és az erről szóló nyugtát az említett ajánlatához csatolni. Olyan ajánlatok, melyek kellőképpen felszerelve nincsenek, vagy más pályázók ajánlatára hivatkoznak, ugyszintén elkésve benyújtott vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Távirati ajánlatok el nem fogadhatnak.

A versenytárgyalásban részt nem vehetnek, akik a törvény értelmében szerződőkötésre nem képesek, vagy büntetvény, csempészet vagy másnemű jövedéki kihágások miatt ítéltettek vagy az alól bizonyítékok hiányában felmentettek. Továbbá kikaratnak azon egyedárusági tárgyak eladói, akik az üzletből büntetesképp elmozdítottak.

Ha azon akadályok egyike vagy másika csak az üzlet átadás után jutna a hatóság tudomására, a p. ü. hatóságnak jogában áll az eladási engedélyt azonnal megvonni, illetve a nagyárudát felmondani. A nagyáru elnyerésére annak lehet kitévés, aki a százalékokban kifejezendő legkisebb törzsbért igényli, határozottan kijelentetik azonban, hogy az ajánlatok közötti szabadválasztás jogát a kir. kincstár fentartja.

Azon versenyzők bánatpénzei, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, a tárgyalás befejezése után vissza fog adatni, az elfogadott ajánlat bánatpénze pedig csak az érintetlen tartalékkészlet beszerzése után fog visszaadatni.

Ha a vállalkozó a dohánygyárudát az átvételre kitézett határidőben át nem veszi, vagy később ajánlatától önként visszalép, bánatpénzét elveszti és a dohánygyárudák kezelésének betöltése végett újabb árlejtés fog kiíratni.

Az ajánlatok, melyekhez a pályázók nagykorúságát, erkölcsösségét, vagyoni állapotát, feddhetetlen előéletét igazoló hatósági bizonylatok csatolandók f. évi május hó 25-ik napjának délelőtt 10 órájára ezen kir. pénzügyigazgatóság főnökénél lesznek benyújtandók.

Budapestben, 1899. április 23.

A budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Der Zigarrenhandel im Auslande. — Die Qualität der Zigarren. — Annoncen.

Der Zigarrenhandel im Auslande.

Es muss ganz besonders auffallen, dass in Staaten, wo das Tabak-Monopol nicht eingeführt ist, der Gross- und Kleinhandel mit Zigarren kein solch ausgedehnter ist, wie in jenen Staaten, wo das Monopol besteht. Man sollte doch billig annehmen, dass dort, wo es Jedem freisteht den Gross- oder Kleinhandel mit Zigarren und Tabaken zu betreiben, sich ein grosser Theil der Bevölkerung auf den Vertrieb eines Consumartikels werfen wird, der schon im Vorhinein einen Absatz sichert; allein das ist nicht der Fall. In Deutschland, das eine vierfache Bevölkerungszahl hat, wie beispielsweise Ungarn, bestehen kaum so viele Verschleisslokale wie hier, selbst dann, wenn man die vielen kleinen Fabrikanten, welche in Deutschland Zigarren erzeugen und verkaufen, hinzurechnet. Allerdings besteht dort die Einrichtung, dass jedes Restaurant, jedes Café Zigarren zum Verkaufe aufliegen hat, doch diese Art des Verschleisses, besteht sie nicht auch bei uns? Es ist eine feststehende Thatsache, dass die Verschleissstellen im Auslande, hauptsächlich in dem von uns erwähnten, hierfür massgebendsten Deutschland viel geringer an Zahl sind, wie in Ungarn. Und das will viel sagen und ist der Erörterung werth.

Untersuchen wir diese Erscheinung näher, so müssen wir uns noch mehr über ihr Vorhandensein wundern, wenn wir in Rechnung ziehen, dass bei uns der zu erzielende Nutzen an dem Verkauf von Zigarren und Tabaken ein limitirter, sehr geringer ist, während es den deutschen Zigarrenhändlern freisteht, die Preise selbst zu diktiren, daher einen solch hohen Nutzen zu nehmen, wie es ihnen gerade beliebt. Während also bei uns gar häufig es kaum genügt, wenn der Verschleisser einen sehr namhaften Betrag vereinnahmt, würde es in Deutschland, selbst bei geringem Consum, dem Händler schon ermöglicht sein, dass er zu existiren vermag. Und doch hat man in den grössten Städten, wie Berlin, Hamburg, Breslau, München gar häufig Mühe, einen Zigarrenladen zu finden, es wäre denn, dass man sich dazu entschliesst, seinen Bedarf in irgend einem Restaurant zu decken.

Kurz gesagt, in Deutschland ist der Zigarrenhandel trotz seines immens grossen Consums, ein solcher, wie derjenige eines jeden anderen Handelsartikels. Die Händler sind denn auch mit Rücksicht darauf tüchtig geschulte Leute, die Vorräthe haben, jeden Geschmack zu befriedigen verstehen und mit einer verhältnissmässig geringen Spesenlast einen Consum erzielen, der ihnen weit mehr, als die blosser Existenz sichert. Fragt man, wieso es kommt, dass dort die Errichtung solcher Geschäfte von Seite der armen Bevölkerung nicht gewünscht wird, so liegt die Antwort darin, als vorerst die Verhältnisse

des sozialen Lebens ungleich andere sind, als bei uns. In erster Reihe bleibt dort Jedermann bei seiner Beschäftigung, und er kann es auch bleiben, denn sie ernährt ihn vollständig. Das Ueberspringen von einem Berufe zum andern kommt dort in den seltensten Fällen vor, wie auch zumeist jede Berufsklasse ihre Unterstützung- und Pensionskassen besitzt. Bei uns dagegen sehen wir nicht selten den Fall eintreten, dass Leute, welche noch gestern in den glänzendsten Verhältnissen gelebt haben, durch einen einzigen, in der Familie eingetretenen Todesfall diese selbst in den trostlosesten Verhältnissen zurückbleibt. Was liegt da näher, als der Handel mit einem Artikel, wozu nur sehr geringes Kapital und noch weniger Verständniss nothwendig ist, das heisst nach Ansicht der Menge. Indess dadurch bei uns in Folge dieses systemlosen, zersplitterten Kleinhandels kein Einziger eine gehörige Existenz, viel weniger aber noch Geld und Gut dabei erwerben kann, ist dem deutschen Zigarrenhändler Beides so ziemlich sicher. Man frequentirt sein Geschäft wenn er solid und reell ist, und er gilt als Kaufmann gleich jedem anderen und nicht als Krämer.

Ein Zweites, was in Deutschland die Händler noch erwerbsfähig macht, liegt in dem Umstande, wonach er selbst, wenn er keinen Vortheil bei seinem Geschäfte sieht, dieses freiwillig aufgibt. Wäre diess bei uns der Fall, gewiss, von den 900 Trafiken der Hauptstadt müssten zumindest 800 schon morgen ihre Geschäfte sperren. Der deutsche Zigarrenhändler ist eben zumeist ein Händler und keine Händlerin. Er rechnet nur mit den vorhandenen Thatsachen und nicht mit imaginären Dingen, wie es diejenigen sind, mit denen die Meisten rechnen, wenn sie eine Trafik eröffnen.

Ob es dem allgemeinen Consum zu Gute kommt, dass der Gross- und Kleinhandel eine mässige Anzahl Verschleisser aufweist, das ist es eigentlich, wo wir hinaus wollen.

Bei uns scheint man von der gegenheiligen Anschauung auszugehen, indem man vermeint, je mehr Verschleisser, desto grösser der Consum. Das ist absurd! Niemals wird sich der Consum der vielen Verschleisser wegen erhöhen, im Gegentheil, die Qualität der Zigarren wird dadurch verschlechtert, der Verschleisser, der dabei durchaus nicht sehr interessirt ist, wird nachlässig, zumal ihm kein Aequivalent für seine Mühe geboten wird, ausserdem erfährt man auch dort, wo man es erfahren müsste, nicht, was der Konsument wünscht und was nicht, denn die meisten Trafikanten sind keine Geschäftsleute und die nichts dabei verdienen, denen kann es auch blutwenig interessiren, was zum Gedeihen des Tabakmonopols nothwendig ist und was nicht. Im Uebrigen beweisen es die Handelsverhältnisse in Deutschland, wo

das Tabakmonopol nicht existirt und der Consum kontinuierlich zunimmt, trotzdem auf 10.000 Menschen ein einziger Verschleiss kommt. Bei uns hat jedes Dorf 6—8 Verschleissstellen, Dörfer, welche nicht mehr als 5—600 Einwohner zählen.

Wir haben in dem Gesagten nur nachzuweisen versucht, dass gerade dort, wo die Anzahl der Verschleissstellen eine kolossal grosse sein könnte, wo der Nutzen ein ganz bedeutender ist, die Bevölkerung gleichwohl einem Geschäftszweige ferne bleibt, der eine allzugrosse Konkurrenz nicht verträgt. Man hat im Auslande eben das Verständniss dafür und bei uns nicht; ausserdem vermeinen Diejenigen, welche um Trafiklizenzen einschreiten, eines gewissen Ertragnisses sicher zu sein, nachdem doch der Staat diese Lizenzen mitunter unter den grössten Schwierigkeiten ertheilt. Nicht ganz mit Unrecht vermeint der Nichtkenner der Verhältnisse, dass der Staat nur dann eine Lizenz ertheilt, wenn begründete Aussicht vorhanden ist, auf dem erbetenen Platz einen gewissen Consum zu erzielen. Dass es in der Hauptstadt Trafiken gibt, die einen Brutto-Nutzen von 1000 Gulden jährlich vereinnahmen und eine Spesenlast von 12—1500 Gulden jährlich tragen müssen, das würde doch kein Mensch glauben. Und doch ist es so und wer daran zweifelt, dem könnten wir mit Daten aufwarten. Warum die betreffenden Leute so unpraktisch handeln, warum sie ihr Geschäft unter solchen Umständen nicht aufgeben, das sind Fragen, die sehr leicht beantwortet werden könnten, hierher gehört jedoch die Beantwortung dieser Fragen nicht.

Hier soll nur der Nachweis erbracht werden, dass „Wenig“ sehr häufig „Mehr“ sein kann. Soll der Verschleiss mit der stets vorwärtsschreitenden Fabrikation Hand in Hand gehen und gleichen Schritt halten, dann ist die Beobachtung dieser Erscheinung auf dem Gebiete des Handels mit Zigarren, wie er im Auslande betrieben wird, unerlässlich. Es wird sich alsdann all das von uns Gesagte herausstellen, wodurch auch bei uns ein gesundes Vorwärtsschreiten ermöglicht werden könnte. Der Verschleiss, wie er dermalen besteht, schadet dem Tabakmonopol weit eher, als dass er nützt.

Angelockt durch den durch nichts gerechtfertigten Umstand, dass man ein Privilegium in der Hand hat, welches zum Verkaufe von Tabak und Zigarren berechtigt, möchte sich Jeder gerne in den Besitz eines solchen Privilegiums setzen. Das verlockt den Einreicher ebenso, wie es die Beamtenschaft sehr arg täuscht, indem diese glaubt, jeder Tabak-Verschleiss wäre eine Goldquelle oder zumindest eine sichere Erwerbsquelle. Man versuche einmal, den Verschleiss vollständig freizugeben, und wir sind davon überzeugt, es würden nicht die Hälfte der Trafiken existiren. Das schwer Erreich-

bare wirkt eben auch hier und übt seinen Reiz aus zum Nachtheile vieler Tausender Leute, die ihre Zeit weit besser verwerthen könnten, als bei dem durchaus nicht nothwendigen ausgedehnten Verschleissgeschäfte.

Die Qualität der Zigarren.

(Fortsetzung aus Nr. 11.)

Wir erinnern uns nicht der Zeit, wo eine für den flotten Absatz taugliche Zigarre neu eingeführt wurde, seitdem die Britannica-Zigarre erschien. Alldas, was seither in den Verschleiss gelangte, war keineswegs für den Hauptconsumenten, nämlich den aus dem besseren Mittelstande stammenden berechnet. Und wenn auch die vorhandenen Sorten anscheinend floriren, was ganz natürlich ist, nachdem keine anderen da sind, so wird der Raucher schliesslich derselben allmähig satt, und wenn es auch nur Form, Gestalt und Name sind, die zu dieser Sättigung beitragen.

Wir rekapituliren das Gesagte, indem wir zu

unserer und unserer Leser Befriedigung hervorheben, dass die Qualität der Zigarren weit besser geworden, als wie sie es war. Dass dem Wunsche der Consumenten nach lichten Deckblättern so ziemlich Genüge geleistet wird und auch die Behandlung der fertigen Waare und deren Ausgabe mit weit grösserer Sorgfalt vorgenommen wird, als dies früher der Fall war.

Wir konstatiren dies mit umso grösserer Befriedigung, als wir, wenn Anlass zur Klage war, stets unumwunden unserer Meinung Ausdruck verliehen hatten, einzig und allein zu dem Zwecke der nothwendigen Berichterstattung, deren Nutzbarmachung wir den kompetenten Stellen anheimgeben. Und wenn wir heute, wie schon so oft, abermals die Vermehrung der Sorten in Erwägung bringen, so ist es ebenfalls nichts Anderes, als der Ausdruck jener öffentlichen Meinung, welche den Verschleisskatalog des allgemeinen Verschleisses mit Recht für viel zu armselig hält, wie wir auch ferner unsere eigene Meinung anfügen, welche günstige Resultate nur in einer Auffrischung der alten durch Einführung neuer Sorten erblickt.

Hilfsredakteur: Ferdinand Helmt.

Mörathon ist eine Mischung imprägnirter aromatischer Kräuter für Pfeifen- und Zigarettabak.

Öfter als einmaliger Versuch nicht nöthig, um jedem Raucher unentbehrlich zu sein.

Rauchern überhaupt ärztlich empfohlen.

Auf 6 Theile Pfeifentabak od. 4 Theile Zigarettabak ist ein Theil Mörathon zu nehmen.

Tabak, damit gemischt, verliert den brennenden, heissenden Geschmack.

Höchst schädliche Wirkungen des Nikotins auf den Magen werden dadurch paralysirt.

Original-Pack. à Packet 30 kr. Probepack. 10 kr. Separater Schnitt und Packung für Pfeifen- u. Zigarettabak.

Nur echt mit Kinderkopf als Schutzmarke.

Probesendung:

10 Packet franko jeder Stadt per Nachnahme von fl. 1.26.

Für Wiederverkäufer sehr einträglich.

Alleiniger Erzeuger:

Theodor Mörath, Droguerie, Graz.

Haupt-Depot für Ungarn und Nebenländer:

JOHANN DVORRŠÁK

Budapest, VI., Gyár-utca 43.

➔ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ➔

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai **Deutsch-Landsbergben** (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat, és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **szalon-gyufájokat**.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa,
Magyar honvédszobor-gyufa,
Krokodil-gyufa és
Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arcképeivel díszítvők.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szivesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. szám alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN Graz mellett.

„LE GRIFFON“ ➔ ➔

➔ ➔ „LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französisches

ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:

Goldzieher Géza

BUDAPEST, V., Sas-utca 29.